

عنوان مقاله:

سنجش و ارزیابی فرآیند پایداری در روستاهای گردشگری پذیر مطالعه موردی: شهرستان عجب شیر- محور توریستی قلعه چایی

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای، دوره 6، شماره 23 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

وکیل حیدری ساربان - دانشیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی روستایی دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

علی مجنونی توتاخانه - مدرس گروه مهندسی معماری دانشگاه بناب، بناب، ایران

صغری نیرومند شیشوان - عضو هیئت علمی گروه مهندسی معماری دانشگاه بناب، بناب، ایران

خلاصه مقاله:

چکیده امروزه نقش گردشگری در توسعه روستاها به عنوان یک چارچوب و روش اصلی برای نشان دادن میزان پایداری در ابعاد مختلف اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی توسعه محسوب می شود؛ ولی بایستی توجه نمود که فرآیند سنجش میزان پایداری در روستاهای گردشگری پذیر مستلزم انتخاب متغیرها و مدل هایی است که از توانایی لازم برای نشان دادن شرایط واقعی روستاها و همچنین پایداری آن ها در مراحل مختلف توسعه برخوردار باشند. محور توریستی قلعه چایی در شهرستان عجب شیر نیز دارای نه روستای گردشگری پذیر بوده که در اثر ورود گردشگران دچار تغییراتی شده و نیازمند بررسی است. پژوهش حاضر از نوع کاربردی است که با هدف ارزیابی پایداری در روستاهای محور قلعه چایی، و همچنین نمایش موقعیت روستاها در مراحل مختلف مدل چرخه حیات گردشگری و در نهایت بررسی ارتباط میان سطح پایداری با مراحل مدل چرخه حیات صورت گرفته است. پژوهش حاضر با رویکرد توصیفی- تحلیلی و به شیوهی پیمایشی صورت گرفته است. جامعه آماری این پژوهش را ساکنان نه روستای و همچنین گردشگران وارد شده به این منطقه تشکیل داده است. برای جمع آوری داده ها با استفاده از فرمول کوکران ۲۰۰ نفر از جامعه محلی و ۲۰۰ نفر نیز از بین گردشگران به روش تصادفی ساده به عنوان حجم نمونه انتخاب شده اند. روایی محتوایی پرسشنامه ها از دید کارشناسان و اساتید بسیار خوب و پایایی پرسشنامه نیز با استفاده از فرمول آلفای کرونباخ ۰/۹۲ برای جامعه محلی و ۰/۹۰ برای گردشگران محاسبه شده است. داده ها پس از جمع آوری، با استفاده از مدل بارومتر پایداری، مدل چرخه حیات گردشگری و آزمون کندال تجزیه و تحلیل شده اند. نتایج حاصل از پیاده سازی مدل بارومتر نشان داد که تمامی روستاها در سطح پایداری متوسط و پایداری بالقوه قرار دارند؛ همچنین نتایج حاصل از مدل چرخه حیات نیز نشان می دهد که روستاهای قوزولجه با ۵۵۰٪ و ینگجه با ۵۲۳٪ در مرحله توسعه و بقیه روستاها در مرحله درگیری هستند. همچنین بر اساس نتایج آزمون کندال بین سطوح مختلف پایداری و موقعیت قرارگیری روستاها همبستگی مثبت و معنی دار وجود دارد که بیشتر در بعد پایداری اقتصادی و مرحله درگیری است؛ بنابراین در راستای استفاده از ظرفیت های گردشگری برای دستیابی به توسعه پایدار روستاها بایستی اقداماتی در جهت تامین امکانات و زیرساخت های مورد نیاز برای جذب حداکثری گردشگران صورت گیرد.

کلمات کلیدی:

گردشگری، گردشگری روستایی، سنجش و ارزیابی، پایداری، بارومتر، چرخه حیات، قلعه چایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1400775>

